

2021-01-15

Justitiedepartementet
Diarienummer Ju2020/03640

Remissvar på SOU 2020:57 – Ett särskilt hedersbrott

RFSL är Riksförbundet för hbtqi-personers rättigheter. Vi fick möjlighet att svara på remissen SOU 2020:57 – Ett särskilt hedersbrott. Här nedan har vi sammanställt våra åsikter om förslaget.

Sammanfattning

- RFSL håller med utredaren om att hedersbrott bör införas som en ny brottstyp.
- Vi ställer oss positiva till den föreslagna könsneutrala formuleringen av brottet och rekvisiten samt att brott kan begås även av någon som i lagens mening inte räknas som närstående.
- RFSL ställer sig bakom utredningens slutsats att de fridskränkande brotten är brott mot person som bör anses vara brott mot svensk lagstiftning oavsett var i världen de begås. Vi är också positiva till att undantag om dubbel straffbarhet införs för hedersbrott.
- Utredningen föreslår att inkludera förtal och förolämpning i hedersbrottet, fridskränkning och kvinnofridskränkning. Det anser vi är rimligt.
- Den föreslagna lagtexten är inte könsneutral. Vi menar att den nya lagtexten borde innehålla samma skrivning som i lagen om grov fridskränkning där “hans eller hennes” istället lyder “personens”.
- Vi ställer oss bakom det som RFSU lyfter i sitt remissvar om att det är mycket viktigt att tillse att konflikter eller våld i en familj med utomeuropeiskt ursprung aldrig per automatik får tolkas som hedersrelaterade, eller att misstänkta ur en viss etnisk grupp förutsätts ha agerat utifrån föreställningar om heder och därigenom straffas hårdare.
- RFSL avstår från att yttra någon åsikt kring straffskalorna för hedersbrott och de andra brott som utredningen omfattar.
- RFSL är försiktigt positiva till den föreslagna ändringen i sekretesslagen. Men det är viktigt att en persons integritet och egen vilja respekteras så långt möjligt.
- Vi anser att det är rimligt att väsentlighetskravet i lagen om kontaktförbud slopas.
- Det hade varit positivt om utredaren hade redogjort på ett mer uttömmande sätt om hbtqi-personers särskilda utsatthet för brott i hederns namn.

- Utredningen borde ha gått djupare i omvändelseförsök som en av företeelserna som hedersbrott mot hbtqi-personer kan omfatta.
- Det hade varit önskvärt om utredaren hade redogjort för hur det nya hedersbrottet ska ses i förhållande till straffskärpningsregeln för hatbrott.
- RFSL ser ett fortsatt stort behov av ökat stöd till hbtqi-personer utsatta för hedersbrott.
- Det vore önskvärt att resurser avsätts till forskning, metodutveckling och utbildningsmaterial och att regeringens kommande uppdrag till berörda myndigheter explicit tydliggör att behoven hos hbtqi-personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck ska prioriteras, samt ett förtydligande kring behovet av bättre statistik på området.

Om utredningens perspektiv

Hedersbrott mot hbtqi-personer

I betänkandet nämns hedersbrott mot hbtqi-personer och det finns en medvetenhet om att sådana brott kan drabba personer oavsett kön. Detta är bra och vi ställer oss positiva till den föreslagna könsneutrala formuleringen av brottet och rekviriten. Men RFSL tycker ändå att utredaren hade kunnat redogöra på ett mer uttömmande sätt om hbtqi-personers särskilda utsatthet för brott i hederns namn. Då mycket av det arbete som görs idag gällande hedersrelaterat våld riktar in sig på situationer där heterosexuella flickor och kvinnor är brottsoffer, blir det än viktigare att även lyfta fram de situationer där pojkar och män, hbtqi-flickor och kvinnor och ickebinära utsätts.

Utredaren framhåller förvisso hbtqi-personer som en sårbar grupp som löper risk att utsättas för brott med hedersmotiv men utvecklar inte sina analyser ur ett hbtqi-perspektiv. Det är uppenbart att det behövs mer forskning på området och att forskning ur en svensk kontext nästan helt saknas.

2011 publicerade RFSL Ungdom och Alma Europa rapporten ”Hbt & heder”. I rapporten intervjuas 17 unga svenska hbt-personer som levde i familjer med hedersnormer. Studien visar på en rad fenomen som hbtqi-personer som lever i hederskontexter upplever och som behöver tas i beaktande när hedersbrott diskuteras. Vi tycker att det är märkligt att ”Hbt och heder” inte nämns i utredningen, samtidigt som en engelsk rapport där enbart 14 personer intervjuats används som källa.

De som intervjuades hade olika bakgrund. Vissa hade bakgrund i länder som Egypten, Turkiet, Makedonien, Syrien och Irak. En del hade svensk bakgrund med frikyrkliga föräldrar och någon hade en förälder från USA.

De intervjuade vittnar om att fäder såväl som mödrar och andra familjemedlemmar kan vara en mycket aktiv del av förtrycket. Många känner sig tvingade att leva ett dubbelliv, där man helt döljer sin identitet för familjen för att undvika negativa konsekvenser. Många kommer från familjer där hedersnormer har varit starka hela livet, medan andra upplever att hedersnormerna kom till ytan först när deras sexualitet eller könsidentitet kommit till

familjens kännedom. Mycket av det förtryck de upplever beror på familjens oro för vad andra i släkten ska tycka om det kommer ut att barnet är hbtqi-person. Flera berättar om en stor rädsla att föräldrar eller andra släktingar ska hitta ens profil på Quiser eller på andra sätt få reda på ens identitet. Samtliga vittnar om mycket negativa attityder i familjen till homosexualitet, att det finns en inställning att homosexualitet är något sjukt, något syndfullt och tabu. Flera av killarna i rapporten vittnar också om att en del av förföljelsen bottnar i en avsky kring ett könsöverskridande könsuttryck, dvs. att bete eller klä sig för "feminint" som kille. Att bära en jacka av tjejmodell kan vara nog för att starta ett rykte i släkten om homosexualitet. Tjejerna i studien kontrollerades ofta även innan deras identitet uppdagades, medan kontrollen av killarna startade i och med detta. Våldet eskalerar dock för många när hbtqi-identiteten avslöjas.

Ett flertal har upplevt kontroll och isolering. Verbal misshandel är också mycket vanligt. Homofobiska uttalanden kan också vara förtäckta hot, exempelvis kan det uppfattas som ett hot när en förälder uttrycker att hen tycker att alla homosexuella borde dödas. Vissa har upplevt regelrätta omvändelseförsök eller hotats med tvångsgifte eller att skickas till en klinik i ett annat land för att omvändas. Många upplever utfrysning, förnekande och avståndstagande. Någon uppmanades att byta efternamn för att inte dra familjens heder i smutsen. Många har upplevt hot om fysiskt våld och flera har upplevt fysiskt våld.

De av intervjupersonerna som hade sökt hjälp berättar om brister i samhällets stödfunktioner. De vittnar om en socialtjänst som inte kan ge skydd eller ekonomiskt stöd vid ett uppbrott från familjen. Många av ungdomarna har en oro att polisanmäla och väljer att inte göra det. De vittnar om stödpersonalens okunskap om hedersrelaterat förtryck och en oförmåga att se allvaret i situationen. Det är svårt för de unga som tar steget att fly från sin familj att få stöd i en annan kommun än hemkommunen. Det är mycket svårt att få tillgång till ett skyddat boende för den som inte är ciskvinna.

Att anmäla ett hedersbrott är förmodligen svårare att anmäla än många andra brott, då en anmälan kan leda inte enbart till repressalier, men också att en person förlorar hela sin familj och hela sin släkt. Det är stora beslut. Samhällets möjligheter att skydda en person som utsatts, särskilt om hen är hbtqi-person, är begränsade och bristfälliga. För att en person ska vilja bidra till en utredning måste hen veta att hen har någonstans att ta vägen, att hen kan få tak över huvudet och någon form av inkomst som gör att hen kan överleva även utan sin familjs stöd. Med tanke på att det inte finns idag är det inte förvånande att vissa väljer att inte medverka. För att fler brottsoffer ska vilja bidra till utredningar måste mer sociala insatser införas samt bättre skydd för de som utsätts för hot om våld.

Överlappningen mellan hatbrott och hedersrelaterat våld

I avsnitt 8.3.5 tar utredningen upp förhållandet till den nya straffskärpningsgrunden för heder och konkurrensfrågor. Vi hade önskat att utredaren också hade redogjort för hur det nya hedersbrottet ska ses i förhållande till straffskärpningsregeln för hatbrott på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Det våld som hbtqi-personer upplever i nära relationer och i familjen grundas ofta i avsky mot personens identitet eller uttryck och borde därmed klassas som hatbrott. Våld i hederns namn riktad mot hbtqi-personer har ofta dubbla motiv, en avsky mot personens identitet

och en oro för att personens sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck ska skada familjens anseende eller heder.

Betyder det att det nya hedersbrottet ska omfattas av straffskärpningsregeln för hatbrott med avseende på sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan liknande omständighet om det begås mot en hbtqi-person? Betyder det att straffet kan komma att skärpas ytterligare, utöver det straff som själva hedersbrottsbenämningen innebär? Vi antar att det är så, men det framgår inte av utredningen, vilket vi anser är en miss.

Omvändelseförsök

I utredningen nämns att hbtqi-personer som lever i med hedersnormer kan utsättas för omvändelseförsök. Dock utvecklas inte detta närmare i utredningen och det är oklart hur detta fenomen skulle kunna ses som en del av ett sammanhang i utredning av ett hedersbrott. Vi hade gärna sett en sådan diskussion i utredningen. Vilka delar, utöver tvångsgifte och omvändelsevåldtäkt, av omvändelseförsök är redan kriminaliserade inom svensk lagstiftning idag? Utredningen redogör för olika scenarier där exempelvis brottsrubriceringen olaga tvång kan appliceras på brott som begås mot någon i en hederskontext. På sidan 207 finns en lång lista med gärningar som kan innefattas inom ramen för hedersbrottet och det hade varit rimligt att göra detsamma med olika former av omvändelseförsök mot hbtqi-personer.

Flera av de intervjuade i "Hbt & heder" vittnar om att ha blivit tagna till psykologer, läkare, imamer (i Sverige eller utomlands) för att talas till rätta, för att omvändas. En ungdom med frireligiös svensk bakgrund berättar om att hans församling bad för honom och försökte omvända honom. Homosexualitet var en demon eller en sjukdom som skulle drivas ut.

Omvändelseförsök måste förstås som en våldshandling och i förlängningen som en form av sexuellt våld. Omvändelse handlar om att frånta en person rätten till sin identitet men är också ett hot mot ens kroppsliga och sexuella integritet. I försöken till omvändelse finns också ofta ett hot om mer våld om omvändelsen inte skulle "lyckas".¹

Det är också vanligt att personer har utsatts för omvändelseförsök av sin familj eller sin församling i ett ursprungsland, innan en flytt till ett annat land.

Därför tycker vi att det är olyckligt att utredningen inte går in djupare i omvändelseförsök som en komponent i hedersbrott mot hbtqi-personer.

Stöd till brottsutsatta hbtqi-personer

RFSL:s erfarenhet är att kunskapsläget och bemötandet av hbtqi-personer utsatta för hedersrelaterat våld är högst varierande inom skola, hälso- och sjukvård och socialtjänsten. Där enskilda anställda, enheter eller vissa verksamheter inom kommuner eller regioner har goda förutsättningar att hjälpa, samtidigt som andra verksamheter präglas av hetero- och cisnormativa miljöer. Homo, bi- och transfobi är inte heller ovanligt. Hbtqi-personer hamnar ofta mellan stolarna då stöd och skydd är heteronormativt utformat.

¹ Hbt & Heder, RFSL Ungdom och Alma Europa, 2011

Allt arbete med hedersrelaterat våld och förtryck måste vara intersektionellt och det måste finnas kunskap och förståelse i alla aktuella verksamheter om hur hedersnormer kan drabba personer oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning eller könsidentitet och könsuttryck.

RFSL anser att även om kunskapsläget i många fall kan förbättras så är vår åsikt att det finns tillräckligt med fakta och erfarenhet för att redan idag kunna förbättra stödet till hbtq-personer utsatta för brott med hedersmotiv. Men för att kunna göra det krävs resurser.

Behovet av mer forskning

Det är uppenbart att det behövs mer svensk forskning kring personer som lever med hedersnormer i slakten och att det är en skriande brist på aktuell svensk forskning om hbtqi-personers utsatthet för hedersbrott. Vi anser att regeringen bör avsätta medel för sådan forskning. Vi ser fram emot MUCF:s kartläggning av omfattningen av omvändelseförsök, och hoppas att regeringen tar fler steg för att kartlägga hbtqi-personers situation framöver.

Utredningen framhåller att det inte finns någon tillförlitlig eller exakt statistik när det gäller förekomsten av hedersrelaterad brottslighet i Sverige. Också hatbrottsstatistiken är otillräcklig och mörkertalet förmodligen enormt. Enligt Brå är 22 % av alla brott som människor utsätts för hatbrott². Ändå anmäls bara ca 7000 hatbrott per år³. Sverige behöver ta krafttag för att åtgärda detta och utforma sätt att samla in data som ger en mer rättvisande bild av verkligheten än den vi kan få idag.

Ett särskilt hedersbrott

Införandet av en särskild brottstyp

RFSL håller med utredaren om att hedersbrott bör införas som en ny brottstyp. Vi anser att en ny brottsrubricering kan bidra till att skydda hbtqi-personer utsatta för våld i hederns namn. Det är positivt att upprepade brott mot en och samma person kan lagföras under en samlad rubricering även om förövaren inte är en i lagens mening närstående person. Vår förhoppning är att det ska underlätta att lagföra förövarna och därmed göra det mer meningsfullt för de som utsätts att anmäla och söka hjälp.

Det är rimligt att göra avvägningen att samma typer av brott som omfattas av fridskränkning och kvinnofridskränkning också omfattas av hedersbrottet.

Den föreslagna lagtexten är inte könsneutral. Det är å ena sidan viktigt att lyfta fram att också pojkar och män kan vara brottsoffer, men samtidigt så osynliggör det alla de som definierar sig som ickebinära som utsätts för brott. Resten av lagtexten är könsneutral, vilket även denna lagtext borde vara. Vi menar att den nya lagen borde innehålla samma skrivning

² <https://www.bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/press/2020-12-01-hatbrottsmotiv-bakom-vart-femte-brott.html>

³ <https://www.bra.se/statistik/statistiska-undersokningar/hatbrottsstatistik.html>

som i lagen om grov fridskränkning där det i lagtexten står "personens självkänsla" istället för "hans eller hennes självkänsla". Vårt förslag är alltså att ändra lagtexten enligt nedan.

Föreslagen lydelse 4 b §	RFSL:s förslag 4 b §
Den som begår brottsliga gärningar enligt 3, 4, 5, 6 eller 12 kap. eller enligt 24 § lagen (1988:688) om kontaktförbud i syfte att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder, döms, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av den utsattes integritet och gärningarna varit ägnade att allvarligt skada <i>hans eller hennes</i> självkänsla, för hedersbrott till fängelse i lägst nio månader och högst sex år.	Den som begår brottsliga gärningar enligt 3, 4, 5, 6 eller 12 kap. eller enligt 24 § lagen (1988:688) om kontaktförbud i syfte att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder, döms, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av den utsattes integritet och gärningarna varit ägnade att allvarligt skada <i>personens</i> självkänsla, för hedersbrott till fängelse i lägst nio månader och högst sex år.

Det är bekymmersamt, men förståeligt ur juridiskt hänseende, att händelser som i sig inte är brottsliga inte kan användas som bevisning i ett fall som rör att kunna bevisa ett systematiskt förtryck. Det är inte sällan som icke-brottsliga handlingar används i ett led att kontrollera en person i hederns namn. Att exempelvis ta med någon att träffa en religiös ledare för att omvändas kanske i sig inte är brottsligt (beroende på hur mycket tvång som använts) men kan vara en del av en helhet som visar det strukturella förtrycket.

RFSL ställer sig positiv till att begreppet "annan liknande grupp" finns i den beskrivningen av vems heder ett brott har utförts för att skydda, då det kan vara en annan typ av sammanslutning än en familj eller släkt vars heder ska återupprättas eller skyddas. RFSL möter regelbundet, främst genom RFSL Stödmottagning, hbtqi-personer som blivit utsatta för brott med hedersmotiv inom andra grupper, exempelvis kristna frireligiösa grupper med bas och verksamhet i Sverige. Vi uppfattar det dock som att utredningen anser att sådan hedersproblematik inte omfattas av begreppet "annan liknande grupp".

RFSL ställer sig också bakom utredningens förslag att inkludera förtal och förolämpning i brotten som kan omfattas av hedersbrottslagstiftningen, då dessa brott ofta är en del av ett systematiskt förtryck i hederns namn.

Det är uppenbart att det kan komma att uppstå en konkurrenssituation mellan de olika brotten fridskränkning, kvinnofridskränkning och hedersbrott i de fall brotten begås av någon närstående. Det kan vara svårare att bevisa att syftet med brottet är att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grupps heder än att bevisa att syftet är att skada en persons självkänsla. Trots det anser vi att det är en viktig markering att hedersbrottet införs och hoppas att åklagare ska våga använda sig av rubriceringen framöver.

Men som RFSU också lyfter i sitt remissvar blir det extra viktigt i ett samhälle som genomsyras av rasistiska föreställningar att tillse att konflikter eller våld i en familj med utomeuropeiskt ursprung aldrig per automatik får tolkas som hedersrelaterade, eller att

misstänkta ur en viss etnisk grupp förutsätts ha agerat utifrån föreställningar om heder och därigenom straffas hårdare.

Brott begångna utomlands

RFSL ställer sig bakom utredningens slutsats att de fridskränkande brotten är brott mot person som bör anses vara ett brott mot svensk lagstiftning oavsett var i världen de begås. Vi är också positiva till att undantag om dubbel straffbarhet införs för hedersbrott.

RFSL anser att Sverige inte ska ta initiativ till att bryta den befintliga systematiken i när undantag införs i brottsbalken vad gäller kravet på dubbel straffbarhet, men anser att utredningens förslag går i linje med denna praxis. Hedersbrottet och de fridskränkande brotten bör anses vara brott mot person som är så pass allvarliga att det är rimligt att införa ett undantag om dubbel straffbarhet i dessa fall.

RFSL ser positivt på att ett antal brott redan i dag är undantagna från kravet på dubbel straffbarhet. Gällande de brotten finns en bred internationell samsyn. De brotten gäller människohandel, olika slag av äktenskapstvång och vissa barnpornografibrott. Ett stort antal sexualbrott är också undantagna från kravet på dubbel straffbarhet under förutsättning att ett sådant brott har begåtts mot en person som inte har fyllt 18 år. Det gäller för våldtäkt, grov våldtäkt, sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång, sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, våldtäkt mot barn, grov våldtäkt mot barn, sexuellt utnyttjande av barn, sexuellt övergrepp mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, utnyttjande av barn för sexuell posering, grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, köp av sexuell handling av barn, koppleri och grovt koppleri. Dessa brott kan bestraffas i Sverige även om de skulle vara straffria i det land där de begicks. Det ställer sig RFSL bakom.

Vi är generellt kritiska till att införa undantag för dubbel straffbarhet för brott som inte är brott mot person och som det inte råder någon internationell samsyn kring. Vi anser att det kan riskera att inspirera andra länder att införa liknande undantag gällande kriminaliseringar som vi anser bryter mot mänskliga rättigheter. Det skulle exempelvis kunna innebära att hbtq-aktivister från Ryssland som deltar i aktiviteter i Sverige skulle kunna riskera att dömas för brott enligt Rysslands förbud mot ”propaganda för icke-traditionella sexuella relationer” vid hemkomsten om Ryssland skulle avskaffa sitt krav på dubbel straffbarhet för detta brott. Länder skulle även kunna känna sig anmodade att avskaffa kravet på dubbel straffbarhet gällande förbud mot att kvinnor ges tillgång till abort. Det är inte etiskt försvarbart att Sverige genom att agera i strid med internationell praxis kring undantag i nationell lagstiftning från kravet på dubbel straffbarhet skulle kunna väcka intresse bland andra länder att göra undantag från kravet i sina lagstiftningar avseende handlingar som inte är brottsliga i Sverige.

Skyddet mot fridskränkning och kvinnofridskränkning

RFSL ställer sig också bakom utredningens förslag att inkludera förtal och förolämpning i brotten som kan omfattas av fridskränkning och kvinnofridskränkning, då dessa brott ofta är en del av ett systematiskt förtryck av en närstående för att kränka dennes självkänsla.

Det är oroväckande att antalet fällande domar mellan 2010 och 2019 gällande grov kvinnofridskränkning har minskat med 131 beslut, eller 46 procent. Även antalet lagföringsbeslut avseende grov fridskränkning har minskat med 41 beslut, eller 38 procent, under denna period. Den andelsmässiga minskningen var 40 procent för beslut mot kvinnor och 38 procent för beslut mot män, vilket motsvarar en minskning med 8 respektive 33 beslut.⁴

Vi är oroliga att än färre ska välja att anmäla om inget görs åt det faktum att antalet lagförda brott minskar så dramatiskt. Frågan är vad detta får för konsekvenser för lagföringsmöjligheten för hedersbrott? Om människor ser att anmälningar inte leder till fällande dom kommer viljan att anmäla förmodligen att vara låg.

RFSL menar att det behöver säkerställas att våld i hbtqi-relationer fångas upp i rättssystemet och betraktas och behandlas som lika allvarligt som våld i olikkönade heterosexuella relationer. Brotten kvinnofridskränkning och fridskränkning bör därför bli föremål för särskild utvärdering med fokus på om fridskränkingsbrott i relationer behandlas lika allvarligt oavsett om brottet begåtts i en olikkönad eller samkönad relation. Det vore för övrigt också intressant med en översyn kring varför antalet lagförda brott har minskat så markant det senaste decenniet.

Straffskalor

Straffskalor

RFSL avstår från att yttra någon åsikt kring straffskalorna för hedersbrott. Straffskalor för olika brott är vanligtvis något RFSL inte väljer att ha synpunkter på, utan ser som något som avgörs i den parlamentariska beslutsprocessen genom avvägningar mellan olika synsätt på straffmätning.

Straffprocessuella frågor

Ändring i sekretesslagen

RFSL ser försiktigt positivt på den föreslagna ändringen i sekretesslagen. Utredningen föreslår en ändring i sekretesslagen som innebär att brottsbekämpande myndigheter får begära in rättsintyg från vården vid lindrigare brott än tidigare. Den nuvarande lagen innebär att myndigheter får begära rättsintyg om brottet kan ge mer än 12 månaders fängelse. Utredningen föreslår en sänkning av denna gräns till 6 månader, så att även hedersbrott, fridskränkning och kvinnofridskränkning omfattas.

Vi ser det såklart som önskvärt att rättsväsendet ska kunna beivra brott såsom kvinnofridskränkning, hedersbrott, människohandel och grovt sexuellt övergrepp. Samtidigt ser vi också att en person som väljer att inte medverka i en utredning gör det av olika skäl som bör tas på allvar och tas i beaktande. En person kan känna sig hotad eller av andra skäl

⁴ Brå:s statistik över lagförda brott 2019.

https://www.bra.se/download/18.7d27ebd916ea64de53064bbf/1590651051037/Sammanfattning_lagforda_2019.pdf

inte känna att hen kan få tillräckligt skydd om hen anmäler och bidrar till utredning. Det är en svår balansgång mellan en persons integritet och samhällets plikt att ingripa mot misstänkta grova brott. Dock ser RFSL försiktigt positivt på utredningens förslag till ändring i sekretesslagen.

Vi anser att det är rimligt att slopa förbudet mot att beslagta korrespondens mellan närstående om brottsoffret har gett sitt medgivande.

Kontaktförbud

RFSL tillstyrker att väsentlighetskravet i lagen om kontaktförbud slopas. Det är rimligt för att underlätta möjligheten att avvisa en våldsam person från en gemensam bostad.

I nuläget är det enligt vår mening svårt att få igenom ett kontaktförbud i den egna bostaden. Det har även varit svårt tidigare att avvisa personer även om dessa har ett kontaktförbud. Vi ser att användningen av kontaktförbud har varit väldigt försiktig och inte alls skyddat brottsoffer i lika hög grad som det var tänkt när det infördes. Därför hoppas vi att en ändring enligt utredningens förslag kommer att underlätta att utfärda kontaktförbud i de fall förövare och offer bor ihop.

Frank Berglund
Vice förbundsordförande

Cal Orre
Samhällspolitiskt ansvarig